

STIPEL 50600:2024

OIV (VIAG)

De certificaathouder is bekwaam om veilig te werken volgens de eisen van VIAG met de bevoegdheden van operationeel installatieverantwoordelijke aan installaties in energievoorzieningssystemen voor gas

Conceptversie 2024

25-03-2024

Stichting Persoonscertificatie Energietechniek

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van STIPEL.

INHOUD

1. INLEIDING	3
2. TOEPASSINGSGEBIED.....	3
3. PROFIEL	3
4. TOELATINGSEISEN	3
5. PERSOONSKENMERKEN.....	4
6. EINDTERMEN.....	4
7. TOETSMETHODE	6

1. Inleiding

Het zwaartepunt van het persoonscertificaat is gelegen in de preventie van risico's, welke personen lopen bij de uitvoering van werkzaamheden aan gastechnische installaties, een en ander zoals aangegeven in de geldende VIAG.

Het persoonscertificaat waarborgt een onafhankelijke toetsing van een aantal aspecten uit de veiligheidsregelgeving, nodig om de genoemde risico's op de juiste wijze te voorkomen.

Het persoonscertificaat is geen vervanging van een aanwijzing, maar is wel een van de voorwaarden voor het verkrijgen van een aanwijzing. Zoals in de VIAG vermeld is het verstrekken van een aanwijzing de verantwoordelijkheid van de werkgever.

2. Toepassingsgebied

De gasdistributie omvat alle systemen voor de openbare gasvoorziening; deze systemen zijn van (of in beheer van) een netbeheerder.

Dit schema heeft betrekking op stations, netten en aansluitingen met hogedruk (HD) en lagedruk (LD).

3. Profiel

Een OIV G is een persoon die is aangewezen als direct verantwoordelijk voor de veilige operationele bedrijfsvoering van het gasvoorzieningsstelsel voor zover dat aan hem is toegewezen. De OIV is dus de operationele beheerder van dit gasvoorzieningsstelsel en is verantwoordelijk voor de instandhouding ervan. Alle activiteiten in het stelsel vinden plaats met zijn toestemming.

- De OIV toetst nieuwe of gewijzigde netconfiguraties (netten en installaties) in het totale proces. Hij doet dit in de ontwerpfase en bij oplevering. De OIV zorgt voor passende instructies.
- De OIV heeft zeggenschap over prioritering van activiteiten en bewaakt deze. Hij beoordeelt de samenhang tussen werk- en bedieningsplannen.
- De OIV verricht zelf geen uitvoerende taken. Bij calamiteiten heeft de OIV wel een coördinerende rol.
- De OIV verricht controles/audits van aanwijzingen, opdrachten, instructies, arbeidsmiddelen enzovoort.

De OIV G mag geen operationele installatieverantwoordelijkheid delegeren.

4. Toelatingseisen

Een aanmelding voor een examen wordt door de exameninstelling in behandeling genomen nadat een **bekwaamheidsverklaring** is overlegd. In deze bekwaamheidsverklaring zijn de ter zake doende certificaten, getuigschriften, diploma's en/of verklaringen aangegeven.

De Certificerende Instelling, of namens deze de Exameninstelling, stelt vast of de kandidaat over de juiste vaktechnische en veiligheidstechnische bekwaamheden beschikt en daarmee voldoet aan de eisen om tot het examen te worden toegelaten (screening).

Deze screening gebeurt aan de hand van bijlage 12 van de VIAG 2013 waarin onder andere de vaktechnische opleidingseisen (zijn ook toelatingseisen voor een PCE-examen) staan aangegeven. Daarnaast is de door Netbeheer Nederland uitgegeven richtlijn op dit gebied (inclusief gedoog- en overgangsconstructies) van toepassing, dit is de "Overgangsregeling n.a.v. invoering BEI BLS 2013 en VIAG 2013".

De kandidaat dient ook te beschikken over:

- VCA-VOL-certificaat

Een kandidaat die niet slaagt voor een theorie- en/of praktijktoets mag niet eerder dan na 1 week opnieuw examen afleggen.

5. Persoonskenmerken

- rustig, weloverwogen,
- overtuigend in zijn/haar handelen
- besluitvaardig onder alle omstandigheden,
- stressbestendig,
- eigen grenzen kennend, (bijvoorbeeld: weten wanneer los van de regelgeving extra terugkoppeling naar IV nodig is),
- contactueel vaardig,
- in staat tot corrigerend optreden,
- leidinggevende capaciteiten.

6. Eindtermen

Een OIV G dient te voldoen aan onderstaande eisen met betrekking tot algemene vak- en normkennis, kennis van en inzicht in relevante regelgeving, en praktische vaardigheid.

6.1 Theoretische kennis van en inzicht in de regelgeving in het vakgebied:

- de VIAG 2013 en van toepassing zijnde veiligheidswerkinstructies (Bijlage 6 van de VIAG 2013)

1.	Toepassingsgebied, ARBO verplichtingen en relaties - toepassingsgebied, algemene begrippen gasvoorziening, ARBO verplichtingen (werkgever/werknemer), relatie met aannemingsbedrijven (VIAG artikel 1, 2.1, 2.2.1 t/m 2.2.3, 4.1 en 7)
2.	Aanwijzingen - aanwijzingenstructuur met bijbehorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden (VIAG artikel 2.2.4, 3 en bijlage 4)
3.	Veilige bedrijfsvoering - veilige bedrijfsvoering, basisprincipes, opdrachtverstrekking, werk- en bedieningsplan, raamopdracht, processchema's, taalgebruik (VIAG artikel 2.2.5 t/m 2.2.8, 2.5.10, 4.2, 4.3, 4.7 t/m 4.9, 8 en bijlage 3 en 7)
4.	Bediening - bedieningshandelingen (VIAG artikel 2.4, 4.5, 5)
5.	Werkzaamheden - werkzaamheden (VIAG artikel 2.2.9, 2.5.1 t/m 2.5.9, 4.6, 6.1 t/m 6.7 en 6.12 t/m 6.14)
6.	Risico's, middelen en maatregelen - risico's, toepassing van gereedschappen, hulpmiddelen, veiligheidsmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen (VIAG artikel 2.3, 4.4, 4.10 t/m 4.14, 6.8 t/m 6.11 en bijlage 11)
7.	Veiligheidswerkinstructies - volgens VIAG bijlage 6

Per aanwijzing is in tabel 6.1 zorgvuldig geselecteerd welke artikelen uit de VIAG 2013 voor die aanwijzing van toepassing zijn. Sporadisch zullen artikelen waarnaar verwezen wordt toch nog tekst kunnen bevatten, die niet voor die aanwijzing van toepassing is. Tijdens het examen zullen alleen vragen worden gesteld die voor de betreffende aanwijzing gelden.

6.2 Veiligheidsbewustzijn

1.	het onderkennen en inschatten van risico's en omstandigheden (als onderdeel van eindtermen 6.1.6 en 6.3)
2.	het onderkennen en beoordelen van genomen en te nemen veiligheidsmaatregelen (als onderdeel van eindtermen 6.1.6 en 6.3)
3.	het hebben van overzicht over de (ontstane) veiligheids- en werksituatie
4.	in staat zijn tot overtuigend en consequent toepassen van veiligheidsregelgeving
5.	het tonen van voorbeeldgedrag en het in staat zijn tot corrigerend optreden

6.3 Praktische vaardigheid (V) in en/of kennis (K) van gasvoorzieningssystemen (in relatie tot veiligheid) m.b.t.:

1.	het uitvoeren van activiteiten volgens processchema's	K
2.	het treffen/opheffen van veiligheidsmaatregelen	K
3.	het uitvoeren van uitgebreide gastechnische werkzaamheden,	K
4.	het uitvoeren van standaard gastechnische werkzaamheden,	K
5.	het uitvoeren van beperkte gastechnische werkzaamheden,	K
6.	het uitvoeren van niet-gastechnische werkzaamheden	K
7.	het uitvoeren van bedieningshandelingen,	K
8.	het uitvoeren van beperkte bedieningshandelingen,	K
9.	het (laten) uitvoeren volgens bedieningsplannen	K
10.	het (laten) uitvoeren van werkzaamheden volgens werkplannen	K
11.	het (laten) uitvoeren van werkzaamheden volgens raamopdrachten	K
12.	het onderkennen van de praktische gevolgen van over- en onderdruk en ventilatie	K
13.	gereedschappen, materialen, beproevings- en meetapparatuur,	K
14.	persoonlijke beschermingsmiddelen, afschermmiddelen en andere veiligheids- en/of hulpmiddelen,	K

7. Toetsmethode

Examenvorm en tijdsduur van de theorie- en de praktijktoets

Het examen bestaat uit een theorie-toets en een praktijktoets.

- De theorie-toets bestaat uit vragen in meerkeuzevorm waarbij elke vraag vier antwoordmogelijkheden heeft. De theorie-toets duurt maximaal 60 minuten;
- De theorie wordt online getoetst;
- De praktijktoets bestaat uit een praktijkopdracht.

De theorievragen worden willekeurig gekozen uit een centrale itembank; het aantal en de verdeling daarvan over de eindtermen is aangegeven in de toetsmatrijs; ook het aantal praktijkopdrachten is daar aangegeven .

De praktijkopdracht staat vermeld in de “Lijst praktijkopdrachten VIAG 2013”, inclusief de maximaal toegestane tijdsduur. De opdracht wordt willekeurig gekozen uit dit bestand.

Toetsmatrijs

THEORIE

ONDERDEEL	EINDTERM NR.	AANTALVRAGEN basis / (min-max) mc vragen
Toepassingsgebied, ARBO verplichtingen en relaties	6.1.1	3
Aanwijzingen	6.1.2	3
Veilige bedrijfsvoering	6.1.3	6
Bediening	6.1.4	2
Werkzaamheden	6.1.5	3
Risico's, middelen en maatregelen	6.1.6 / 6.2 / 6.3	3
Veiligheidswerkinstructies	6.1.7	11
		totaal 31

PRAKTIJK

ONDERDEEL	EINDTERM NR.	OPDRACHT
Praktische vaardigheden	6.2 /6.3	1
		totaal 1

De wijze van beoordeling van de theorie- en de praktijktoets.

- Zowel de theorie- als de praktijktoets worden beoordeeld aan de hand van beoordelingsprotocollen.
- Een meerkeuzevraag is goed beantwoord indien de kandidaat het juiste antwoord heeft gekozen.
- Bij de theorieopdracht behoort een op schrift gesteld beoordelingsprotocol op grond waarvan 1 punt per vraag kan worden behaald.
- De praktijkopdracht wordt beoordeeld aan de hand van de door CvD-PCE opgestelde protocollen.
- Bij een knock-out criterium slaagt de kandidaat niet, maar mag de praktijktoets wel worden afgerond.

De normering en de cesuur

De theorietoets en de praktijktoets worden elk afzonderlijk beoordeeld. Een toets wordt als voldoende beoordeeld indien:

- bij de theorietoets minimaal 70 % van het maximum aantal punten van de meerkeuze-vragen is behaald én
- bij de praktijktoets tenminste 70% van de maximaal te behalen punten zijn toegekend.

Ten behoeve van het certificaat dient men zowel de theorietoets als de praktijktoets met voldoende resultaat te hebben afgelegd.

Als voor de theorietoets een voldoende is behaald blijft het resultaat van de theorietoets tot een ½ jaar na datum geldig in combinatie met een (her)examen voor de praktijktoets.

Als voor de praktijktoets een voldoende is behaald blijft het resultaat van de praktijktoets tot een ½ jaar na datum geldig in combinatie met een (her)examen voor de theorietoets.